

Сосюра Володимир Миколайович
(1898-1965)
український поет, перекладач,
публіцист

Народився 6 січня 1898 р. на станції Дебальцеве (нині Донецької обл.).

Дитинство поета минає на Донбасі. Родина Сосюра оселяється в старій хаті-хворостянці над берегом Дінця, в єдиній кімнаті якої туляться восьмеро дітей і батьки. З одинадцяти років хлопець іде працювати — спершу до бондарного цеху содового заводу, потім телефоністом, чорноробом, не цурається випадкового заробітку.

Початкову освіту Володимир здобуває під наглядом батька, зачитується пригодницькою літературою. З 1911 р. в с. Третя Рота навчається в міністерському двокласному училищі. Маючи блискучу пам'ять, легко виходить у кращі учні, захоплюється співом і художньою літературою. З 1912 р. сам пробує писати вірші.

Продовжує навчання в Кам'янській сільськогосподарській школі, після смерті батька (1915 р.) йде працювати на шахту, потім знову повертається до школи. Тут у 1916-1917 рр. В. Сосюра пише поезії, які вперше публікуються в газетах.

У 1918 р. В. Сосюра бере участь у повстанні проти кайзерівських і гетьманських військ. Невдовзі потрапляє на кілька місяців до петлюрівських загонів, тікає до червоних, восени 1919 р. опиняється в полоні денікінців. У 1920 р. хворого на тиф В. Сосюру звільняють бійці Червоної Армії.

1920 р. в Одесі В. Сосюра — політкурсант 41 стрілецької дивізії — знайомиться з письменниками Юрієм Олешею, [Е. Багрицьким](#), К. Гордієнком, із поезією В. Чумака.

20 травня в газеті «Одеський комуніст» за підписом «Сумний» з'являється вірш «Відплата», що вважається одним із перших опублікованих українських поезій В. Сосюри.

1921 р. виходить у світ перша збірка В. Сосюри «Поезії».

Поет вільно почувається у складному, повному багатьох течій літературному процесі, не приєднуючись остаточно до якогось одного угруповання і не надаючи цьому особливої ваги.

З 1923 р., після короткочасного навчання на робітфаку Харківського інституту народної освіти, Володимир Сосюра повністю віддається літературній праці.

Поет бере активну участь у літературному житті — багато виступає перед робітниками, на творчих дискусіях і вечорах.

У роки Великої Вітчизняної війни він як військовий кореспондент фронтової газети «За честь Батьківщини», брав участь у роботі українського радіокомітету, виступав як пропагандист і агітатор, виїздив на фронт. 1944 р. поет повертається до Києва.

У 1946 році В. Сосюра був у Херсоні: зустрічався з школярами у Палаці піонерів. У газеті „Надніпрянська правда” надруковано його вірш „Над саявом Дніпра”:

Я знов у Херсоні. Над саявом Дніпра
Шумить довгождана щаслива пора,
Не чути громів канонади...

Привіт тобі, місто і сонця і зірок,
Південна краса України!
Як довго я марив побачить тебе,
Простори і небо твоє голубе...

1947 р. виходить із друку збірка поезій «Щоб сади шуміли», відзначена в 1948 р. Державною премією I ступеня.

Останньою ліро-епічною поемою була поема «За владу Рад» (1964), останніми збірками — «Осінні мелодії» і «Весни дихання» (1964).

8 січня 1965 р. поета не стало.

Твори

1. Твори : в 10 т. / укл. Ю.Бурляя, І.Гончаренко. - К. : 1970.
Т.1. Поезії. - 310 с.
Т.2. Поезії. - 310 с.
Т.3. Поезії. - 233 с.
Т.4. Поезії. - 210 с.
Т.5. Поезії. - 218 с.
Т.6. Поєми. - 294 с.
Т.7. Поєми. - 284 с.
Т.8. Поєми. - 254 с.
Т.9. Переклади. - 290 с.
Т.10. Статті, спогади, листи. - 238 с.

Довідкові видання

2. Ільницький, М.М. Сосюра Володимир Миколайович / М.М. Ільницький // Українська радянська енциклопедія : в 12 т. Т. 10. — 2-е вид. — К., 1977. — С. 222-223.
3. Сосюра Володимир Миколайович // Український радянський енциклопедичний словник : в 3 т. / редкол. А.В. Кудрицький (відп. ред.) [та ін.]. Т. 3. — 2-ге вид. — К. : Голов. ред. УРЕ, 1986. — С.362.
4. Сосюра Владимир Николаевич // Краткая литературная энциклопедия : в 8 т. Т.7. — М.: Сов. энцикл., 1964. — Стб. 83-84.
5. Володимир Сосюра // Письменники Радянської України. 1917-1987 : біобібліогр. довід. / авт.-упоряд. В.К. Коваль, В.П. Павловська. — К. : Рад. письменник, 1988. — С.509-510.